

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационния труд на Боян Руменов Златев, на тема
**„ТЕОРИЯ И ПРИЛОЖНИ АСПЕКТИ ПРИ КОНТРОЛ НА
ДВИГАТЕЛНОТО КАЧЕСТВО ЛОВКОСТ”** за придобиване на
образователната и научна степен „Доктор“ по научната
специалност „Теория и методология на спортната наука“,
професионално направление 7.6.Спорт

Рецензент: проф. Даниела Дашева, ДН

Контролът е част от познавателната дейност на човека, при който се събира информация и се оценява действителното състояние на даден обект с оглед неговото целенасочено (предварително планирано) развитие и усъвършенстване.

Главната цел на контрола в сферата на високото спортно майсторство е да се оптимизира тренировъчният и състезателният процес, въз основа на обективна информация за ефекта от приложените въздействия върху спортиста. В областта на физическото възпитание – процеса на обучение и контрол на двигателната годност на ученици и студенти.

Без съмнение това е подсистемата, в която през последните години е отбелязан значителен прогрес. Именно тук са фокусирани голяма част от научно-приложните постижения на редица науки. В тази връзка, дисертационният труд на Боян Златев е навременен и с висока практико-приложна стойност.

Разработен в обем от 168 страници, без приложенията (които са 9 на брой). Посветен е на актуален проблем – теория и контрол

на едно от най-деликатните за изследване двигателни качества – ловкостта.

Уводът, на три страници, умело насочва към изследваната проблематика и поставя редица теоретико-приложни въпроси, решени по-късно на страниците на дисертационния труд.

Първа глава е озаглавена – Теория на двигателното качество „ловкост“. Разработена в значителен обем от 64 стр. и е насочена към ретроспективна характеристика на дефиниции и същност на двигателното качество „ловкост“; сензитивни периоди в развитието му; класификационни характеристики на отделните тестове за контрол при определяне на физическата годност на човека, в това число - в училище, висшите училища и в спорта за високи постижения; както и някои съвременни апаратурни комплектации за контрол. Какво прави впечатление:

- ✓ Добър ретроспективен анализ на дефиниции и характеристики на базата на стари и съвременни литературни източници от различни школи - източна и западна. Обръщам внимание на този факт, тъй като именно при това качеството, се срещат дефиниционни и квалификационни „разминавания“ в изследванията и твърденията на теоретиките и практиците в това направление. Личи авторовото мнение, което е позитивен момент със стойност в дисертационния труд. Разбира се има възможност този аспект да бъде доразвит, с което работата би спечелила още повече.
- ✓ Приятно впечатление прави опитът на докторанта да излиза от стандартните писания върху сензитивността на двигателните качества и да представи съвременни автори и по-различни гледни точки.

- ✓ Систематизирани са тестове за контрол на ловкостта, както общо, така и в системата на образованието – училище и висши училища. Събирането на информация от такъв род определям като принос на докторанта от практико-приложен характер към методиката на контрола в спорта и по-конкретно на качеството „ловкост“.

Логически тази първа глава завършва с работна хипотеза, реално доказуема, дефинирана за проверка на информативността на тестовете за ловкост и оптимизиране на процеса на контрол.

На страниците на втора глава, правилно са дефинирани целта и 7 основни задачи на изследването. Използвана е адекватна на целта изследователска методика. Впечатление прави контингента на изследването - 843 лица разделени в четири групи. В процеса на изследването са приложени следните научни методи: информационно проучване върху 116 литературни, документални и интернет източници на кирилица и латиница; анкета и беседа с 8 учители по физическо възпитание и спорт и констативен педагогически експеримент. Изследвана е информативността и стандартността на 6 теста за ловкост – ловкост, пъргавина, слаломно придвижване, Компас-2, Щъркел и Дейвис. Изследването е реализирано в 4 основни етапа, описани подробно. За доказателствен анализ е използван съвременен математико-статистически инструментариум, който включва – вариационен анализ, сравнителен анализ, корелационен анализ и сигмален метод за оценка.

При анализа на резултатите в трета глава можем да отбележим следните положителни моменти, същевременно и с приносен характер:

- ✓ Установено е, че одобрените от МОН тестове за контрол на двигателното качество ловкост – „Ловкост“ и „Пъргавина“ не отговарят на критериите за информативност. Те имат ниска статистическа надеждност и не осигуряват необходимата стандартност при тестиране. Също така не носят коректна оценъчна значимост при учениците от различните класове.
- ✓ Доказано е, че разработеният тест „Слаломно придвижване“ има висока информативна стойност и може да се използва като тест за контрол на ловкостта при ученици от V до XI клас.
- ✓ Предложен е като информативен и адекватен, усъвършенстваният тест „Кампас-2“, за контрол на двигателното качество ловкост във висшите училища.
- ✓ Добре е разработен и анализът и контрола на качеството „ловкост“ в дискриминационен порядък в зависимост от спецификата на спорта и статуса на изследваните (ученици и студенти).
- ✓ Разработен е структурно-функционален модел за контрол на двигателното качество ловкост като обективна база за оценка и развитие на съществуващите знания и практика на контрола в спорта.

Предложените изводи и препоръки в края на труда обективно произтичат от проведените проучвания. Те с основание могат да послужат като отправна точка за внасяне на промени в съдържанието на контрола на качеството ловкост в спорта и физическото възпитание.

По темата на дисертационния труд са представени 3 публикации – една самостоятелна и две в съавторство. Една от публикациите е в списание с импакт фактор.

Авторефератът отразява напълно съдържанието на дисертационния труд.

Боян Руменов Златев е завършил последователно бакалавърска степен в НСА „В. Левски” и е придобил магистърска степен по физическо възпитание – спорт в училище и свободното време. Приет е за редовен докторант към катедра „Теория на спорта” през 2015 година. Хоноруван преподавател по ОНИС към същата катедра през 2016 и 2017 година. От 2016 до момента учител по физическо възпитание и спорт в 21 СУ „Христо Ботев“. Владее на добро ниво английски и испански език.

В заключение, темата на дисертационния труд е актуална и дисертабилна. Идеята е добра и инструментариума за изпълнение е избран подходящо и има съществено практическо приложение. Въз основа на горе-изложеното, с убеденост предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на Боян Руменов Златев, докторант редовна форма на обучение, образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Теория и методология на спортната наука“, професионално

София, 20.10. 2017

проф. Даниела Дашева

